

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΩΤΕΡΗΣ ΚΑΙ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ**

ΠΑΓΚΥΠΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2009

**ΜΑΘΗΜΑ: ΤΟΥΡΚΙΚΑ
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 1 Ιουνίου 2009
ΩΡΑ: 11.00 – 13.30**

ΤΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟ ΔΟΚΙΜΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΕΠΤΑ (7) ΣΕΛΙΔΕΣ

**Όλες οι απαντήσεις να γραφούν στο τετράδιο απαντήσεων.
Πριν από κάθε απάντηση να σημειώνετε τα στοιχεία της ερώτησης.**

BİRİNCİ BÖLÜM: YAZMA

30 PUAN

Aşağıdaki konuda 150-200 kelimelik bir kompozisyon yazınız.

Bir arkadaşınıza mektup yazarak unutamadığınız bir seyahatinizi anlatınız.

İKİNCİ BÖLÜM: METİN

30 PUAN

BİRİNCİ METİN

12 puan

Aşağıdaki metni okuyup alıştırmaları yapınız.

Çayın beş bin yıllık tarihi var

Beş bin yıl önce Çin'de keşfedilen çay uzun süre ilaç olarak kullanılmış. Japonya, Hindistan ve Endonezya derken 1615 yılında gemilerle İngiltere'ye getirilmiş. Bugün dünyada en fazla tüketilen sıcak içecek. Ama yine de çayın ekonomideki önemi kahvenin ve gazlı içeceklerin çok gerisinde. Bunun nedeni de toplanan 3 milyon ton çayın yüzde 60'a yakınının üretildiği ülkede tüketilmesi. Türkiye'de ise sudan sonra en fazla tüketilen

İmparatorluk döneminde ilk kez ekimi Bursa yöresinde denenir ama başarısız olur. 1917 yılında ziraat mühendisi Ali Rıza Ertan, Doğu Karadeniz kıyılarında çay yetişip yetişmeyeceğini araştırır. Camellia sinensis yani Çin çayı iklime uygun bulunur. 1924'te hazırlanan bir kanunla Rize bölgesinde çay üretim izni verilir. Devlet fideler dağıtır ve ekimine destek verir. 1947'de Tekel ilk çay fabrikasını kurar. 1971'de Çay-Kur olarak yeniden yapılanır. 1984 yılında ise devlet tekeli kalkar, özel sektöre izin verilir. Pazara giren ilk uluslar arası marka Lipton olur. 1889 yılında çayı ilk kez pakete sokan ve 1891 yılında ilk çay markasını yaratan Thomas Lipton sektöre büyük emeği geçen bir isim. Lipton, bugün global çay pazarının en büyük satın alıcısı ve dünya genelinde 3.5 milyar Avro cirosu var. Lipton ilk fabrikasını 1986 yılında Rize Pazar'a açar. Pazar payında Çaykur'dan sonra ikinci sırada olan Lipton'un global büyümesine en büyük ikinci katkı da Türkiye'den. Bölgedeki üç fabrikasında 800'ü aşkın kişiye iş imkânı sağlanıyor ve 15.000 çay üreticisinin mahsulü alınıyor.

(Cumhuriyet, 30.05.09)

A. Uygun seçeneği işaretleyiniz.**3x1=3 puan**

1. Bu metin ne tür bir metindir?
 - a. reklam metnidir.
 - b. ilândır.
 - c. makaledir.

2. Bu metnin içeriği nedir?
 - a. Polisiye bir metin.
 - b. Bilgilendirici bir metin.
 - c. Sanatsal bir metin.

3. Çay beş bin yıl önce nerede keşfedildi?
 - a. Japonya'da.
 - b. Endonezya'da.
 - c. Çin'de.

B. Doğru mu?/Yanlış mı?**6x1.5=9 puan**

		Doğru	Yanlış
1.	Çay, dünyada en çok içilen sıcak içecektir.		
2.	Türkiye'de en çok içilen içecek çaydır.		
3.	Çay ekimi ilk kez Cumhuriyet döneminde denendi.		
4.	Türkiye'de şimdi sadece devlet çay üretiyor.		
5.	İlk uluslar arası çay markası Çay-Kur'dur.		
6.	Lipton'un Türkiye'de üç çay fabrikası var.		

Aşağıdaki metni okuyup uygun cevabı veriniz.

Uzmanlar uyarıyor

Uzmanlar sınava girecek öğrencilere şu önerilerde bulunuyor:

- Sınavdan önce herkes size başarılar dilemek isteyecek, bunu yaparken de kendi tecrübelerini sizinle paylaşacaktır. Bu yüzden, bunların sizi tedirgin etmesine izin vermeyin.
- Ders çalışmayı son güne kadar sürdürebilirsiniz; ancak son hafta yeni konu öğrenmeyi bırakmalısınız.
- Günlerinizi daha keyifli, daha çok oksijen alabileceğiniz dış ortamlarda geçirmeye özen göstermelisiniz.
- Akşamları geç vakte kadar uykusuz kalmayınız.
- Sınav yerinizi mutlaka görmeli ve orada biraz zaman geçirmelisiniz.
- Son dönemde su sporu, tenis, kayak gibi tehlikeli aktivitelerde bulunmaktan kaçınmalısınız.

(Cumhuriyet'ten uyarılama, 30.05.09)

A. Doğru mu?/Yanlış mı?

5x1=5 puan

		Doğru	Yanlış
1.	Öğrenciler son güne kadar çok iyi çalışabilir.		
2.	Sınav döneminde öğrenciler erken uyumalıdır.		
3.	Sınavdan önce tehlikeli spor yapmak çok faydalıdır.		
4.	Sınav yeri önceden tespit edilmelidir.		
5.	Öğrenciler dışarıya çıkmamalı, evde kalmalıdır.		

Aşağıdaki metni okuyup uygun cevabı veriniz.

<p>1</p> <p>... Önce Sevgi Vardı Yazar: Suna Tanaltay Fiyat: 13,00 YTL 192 sayfa, Türkçe, Özet: Varsın karanlık olsun geceler... Yüreğimizin sesini dinlerseniz, soğuk da sıcak da olsa yanınız yöreniz, gökyüzünden yıldız yağar sanırsınız... Düşler de gerçekler de bu yıldızlardır. Bulup yakaladıysanız o yıldızı, sıkı sıkı tutun yüreğinizde... Sakının, yüceltin... Yaşamak, belki de bu demektir...'</p>	<p>2</p> <p>Hinduizm ve Budizm Yazar: Ananda K. Coomaraswamy, Çeviren: İsmail Taşpınar Fiyat: 8,00 YTL 127 sayfa, Türkçe Özet: Hinduizm ve Budizm'e dair bugüne kadar yapılmış olan çalışmalar arasında önemli bir yere sahip olan bu eser, her iki inancı da kendi kaynaklarına dayanarak açıklamayı amaçlamaktadır.</p>
<p>3</p> <p>Güneş Ana Işık Kız Yazar: Mustafa Asoğlu Fiyat: 6 YTL 16 sayfa, Türkçe Özet: Bir varmış, bir yokmuş... Evvel zaman içinde, dünyamızdan çok uzaklarda bir Güneş Ana yaşamış. Öyle kocaman, öyle parlak, öyle sıcakmış ki.. Yanına kimse yaklaşamazmış. Bu Güneş Ana çok dertliymiş. Binlerce yıldan beri hep aynı yerdeymiş. Ne geleni varmış, ne gideni. Ne tatili varmış, ne bayramı... (Kitabın İçinden) 'İşi buymuş Güneş Ana'nın: Karanlıkları aydınlatmak, canlıları ısıtmak. Karanlık oldu mu toprak, dağ, deniz, orman, insanlar hep onun yolunu gözlermiş.'</p>	<p>4</p> <p>2. Felipe Dönemi'nde Akdeniz ve Akdeniz Dünyası, Cilt 2 Yazar: Fernand Braudel Çeviren: Mehmet Ali Kılıçbay Fiyat: 30 YTL, 250 sayfa, Türkçe Özet: Akdeniz'i ihtirasla sevdim, kuşkusuz kuzeyden geldiğim için, tıpkı çok sayıda başkaları gibi ve birçok insanlardan sonra. Ona uzun inceleme yıllarımı sevinçle tahsis ettim -benim için bu bütün gençliğimden de uzun bir süreydi-. Bunun karşılığında, bu sevincin birazının ve ışığının çoğunun bu kitabının sayfalarını aydınlatmasını umuyorum. Denizin görülebildiği ve sevillebildiği haliyle, geçmişi hakkında olabilecek en büyük belgeyi meydana getirdiğini düşünüyorum.</p>

(<http://www.eren.com.tr>)

A. Beş arkadaş kitapçıya gitti. Hepsinin farklı zevkleri var. Kaç numaralı kitabı onlara öneriyorsunuz? 5x2=10 puan

- Hasan, din ve felsefe konulu bir kitap arıyor.
- Mehmet'in küçük kızının doğum günüdür. Ona bir kitap hediye almak istiyor.
- Ayşe, tarih öğretmenidir. Mesleğiyle ilgili bir kitap bakıyor.
- Fatma, roman okumayı çok seviyor.
- Oya'nın fazla parası yok. En ucuz kitabı alacak.

DÖRDÜNCÜ METİN

A. Aşağıdaki parçaya göre uygun cevabı veriniz.

6x0.5 =3 puan

Kültür - Sanat

Hadise Kıbrıs'ta

Bu yıl Eurovision Şarkı Yarışmasında 4. olan ünlü şarkıcı Hadise Kıbrıslı hayranlarıyla buluşuyor. Ülkemize ilk kez gelecek olan Hadise'nin gelecek hafta, 12 Haziran gecesi Barış Stadyumu'nda gerçekleşecek konseri saat 8'de başlayacak.

Konsere giriş ücretsizdir.

<http://www.eurovisionfunclub.com.tr>

1. Şarkıcı:.....

2. Etkinlik:

3. Tarih:.....

4. Saat:

5. Yer:.....

6. Ücret:

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM: DİL KULLANIMI

40 PUAN

A. Aşağıdaki cümleleri uygun şekilde eşleştiriniz.

5x1=5 puan

1. Öğrenciler koşarak	a. her yer çamurdu.
2. İçki içince	b. çok yüksek not aldı.
3. Dün çok yağmur yağdığı için	c. sakın araba kullanmayınız.
4. Hiç çalışmamasına rağmen	d. sınıfa girdiler.
5. Londra'ya varır varmaz	e. mutlaka bana haber ver.

B. Aşağıdaki metinde uygun cevabı seçiniz.

10x1=10 puan

Viyana'daki bir hayvanat (1)..... kutup ayısı Linda ve üç aylık yavrusu ilk kez birlikte halkın önüne çıktılar. Annesinin yanından bir an bile (2)..... yavru ayı, açık havanın tadını oynayarak çıkardı. Annesi ayağa (3)..... yavru da ayağa kalkıp çitlerden baktı. O kadar çocuğu bir anda karşısında (4)..... çok mutlu oldu. Küçük ayıcık sevimli hareketleriyle çocukları (5)..... hayran bıraktı. Görevliler yanlarına (6)..... için yavrunun cinsiyetini belirleyememişler, ancak görünüş ve hareketlerinden erkek (7)..... tahmin ediyorlar. Anne ayı, yavrusu (8)..... sonra çok kıskanç ve (9)..... olmuş. Ayının bakıcısı bile ayıların yanına yaklaşamıyor. Cinsiyeti (10)..... için minik ayının ismi de henüz verilmemiş.

1. a. bahçede	b. bahçesi	c. bahçesinde
2. a. ayrılınca	b. ayrılmayan	c. ayrılmış
3. a. kalkınca	b. kalkarak	c. kalkmadan
4. a. görmeyip	b. görür görmez	c. görelî
5. a. kendisine	b. kendisinden	c. kendisiyle
6. a. yaklaşmamasına	b. yaklaşmanın	c. yaklaşmadıkları
7. a. olan	b. olduğunu	c. olarak
8. a. doğmadan	b. doğduktan	c. doğar doğmaz
9. a. saldırgan	b. saldırı	c. saldırmış
10. a. bildiği	b. bilinmediği	c. bilmeden

C. Doğru cümle kurmak için kelimeleri düzgün sıraya koyunuz.

5x2=10 puan

1. yaya / araba / için / kaldık / gelmediği
2. komik / bir / anlatmak / istiyorum / hikâye / çok
3. denir / sesin / sırasında / konuşma / alçalmasına / ton / yükselip
4. mı / zaman / grip / C vitamini / almalı / olduğu
5. balık / boğazda / yemek / veriyor / insana / zevk

D. Aşağıdaki boşlukları kutudaki uygun kelimelerle doldurunuz.

10x1=10 puan

Yaz tatili için bütün arkadaşlarım yurtdışına gitti. Ben (1)burada kalmak zorundaydım (2)..... ağustosta kız kardeşimin düğünü olacak. Kız kardeşim evleneceği (3)..... çok mutluyum. Düğüne çok az zaman kaldığından (4)..... ailem (5)..... birlikte hazırlık yapıyoruz. Düğüne (6)..... her şey mükemmel olmalı. Kız kardeşim şimdiden çocuklar (7).....heyecanlı. Düğün için bir gün (8)..... bekleyemiyor. Düğün hazırlıkları (9)..... çok yorgun ve bitkin olmamıza (10)..... yine de ailece çok sevinçliyiz.

kadar	dolayı	için	bile	gibi	ise
yüzünden		rağmen	çünkü		ile

E. Aşağıdaki durumlarda ne deriz?

5x1=5 puan

1. Arkadaşınız yeni bir ev aldı.

a) Çok yaşa!

b) Hayırlı olsun!

c) İnşallah!

2. Bir yakınınız hastanede.

a) Afiyet olsun!

b) Kolay gelsin!

c) Geçmiş olsun!

3. Komşunuz güzel bir elbise aldı.

a) Güle güle kullanın!

b) Maşallah!

c) Buyurun!

4) Kardeşiniz Atina'ya gidiyor.

a) İyi yolculuklar!

b) Hoş bulduk!

c) Gözün aydın!

5) Bir arkadaşınızın babası öldü.

a) Geçmiş olsun!

b) Başınız sağ olsun!

c) İyi yolculuklar!